

ЗАСІДАННЯ ВЧЕНОЇ РАДИ

Відбулося засідання вченої ради університету. Відкриваючи засідання, ректор університету член-кореспондент АН УРСР професор О. В. Богатський гнівно засудив контрреволюційний путч в Чилі проти законного уряду Народної єдності, висловив впевненість, що справедливе діло чилійського народу переможе. Схвальними оплесками були зустрінуті слова аспірантки з Чилі Сари Агільєри Моралес: «Ми, комуністи, віримо в свій народ, віримо, що він буде боротися за свою свободу!».

Присутні одностайно прийняли заяву, засуджуючу ганебні діяння чилійської воєнщини.

На засіданні відбулася серйозна розмова про стан педагогічної практики студентів, про проблеми, що виникають під час її проходження, про заходи щодо поліпшення організації та проведення практик.

Вчена рада також розглянула питання «Про стан і перспективи розвитку наукових досліджень в Астрономічній обсерваторії» і «Про стан і перспективи наукових досліджень в Науково-дослідному інституті фізики».

З великою увагою присутні прослухали повідомлення ректора університету професора О. В. Богатського про роботу Міжнародного конгресу вчених-хіміків у Вроцлаві (Польща).

З усіх обговорених питань вчена рада прийняла відповідні рішення.

РІШЕННЯМ ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМУ ТА КОМІТЕТУ ЛКСМУ НА ДОШКУ ПОШАНИ ГАЗЕТИ «ЗА НАУКОВІ КАДРИ» ЗАНОСЯТЬСЯ:

група студентів першого та третього курсів історичного факультету, ініціатори змагання серед студентів, які працюють у колгоспі ім. Благоева Іванівського району (керівники В. Н. Станко та В. П. Цибесков);

група студентів четвертого курсу біологічного факультету, які перевиконують норми на збиранні винограду у колгоспі «Дмитровка» (с. Куяльник) Іванівського району (керівник доцент Д. С. Черевкова та Л. П. Олійник);

група студентів першого курсу юридичного факультету, які працюють на виноградних плантаціях колгоспу імені Щорса (с. Сичавка) Комінтернівського району (керівник доцент М. О. Єльчанінов);

група студентів третього курсу біофаку, які сумлінно працюють у колгоспі «Дружба» Іванівського району (керівник доцент О. О. Титаренко);

студенти другого курсу механіко-математичного факультету Н. Дімова, А. Бесідовська, А. Галицька, Л. Лук'ячук, З. Куртушина, В. Задорожний, які значно перевиконують норми на збиранні винограду у колгоспі «Перемога Жовтня» Комінтернівського району (с. Кубанка);

студенти першого курсу хімічного факультету Любов Каблеш та Галина Кукко, які виконують майже по три норми на збиранні винограду у колгоспі ім. XX з'їзду КПРС Комінтернівського району.

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМУ ТА КОМІТЕТУ ЛКСМУ ОДЕСЬКОГО ОРДЕНА ТРУДОВОГО ЧЕРВОНОГО ПРАПОРА ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ імені І. І. МЕЧНИКОВА.

РІК ВИДАННЯ XXXIX

№ 28 (1125)

3 ЖОВТНЯ 1973 р.

Ціна 2 коп.

ШЛЯХИ СТУДЕНТСЬКОГО ЛІТА

В цьому році студенти нашого університету працювали не тільки в будівельних загонах Тюменської та Одеської областей а й на своїх університетських об'єктах, на дослідно-експериментальному консервному заводі ім. В. І. Леніна і в БМУ-34.

«Третьюому вирішальному — нашу ударну працю» — під таким девізом трудилися студенти юридичного, механіко-математичного, фізичного, історичного, хімічного факультетів, факультету РГФ.

1973 рік був значним по завданням, які нам належало вирішити в нинішньому трудовому семестрі в плані університетського будівництва й підготовки вузу до нового навчального року. Крім «традиційних» — таких, як консервний завод і будівництво учбового корпусу в Шампанському провулку, з'явилися й інші об'єкти.

Юнаки та дівчата допомагали в ремонті корпусу історичного факультету й наукової бібліотеки (вул. Радянської Армії, 24), проклали траншею для силової кабелі біля гуртожитків № 4, № 5, працювали на будівництві багатосекційного 9-поверхового будинку в селищі Таїрова. Перелічені об'єкти — далеко не всі місця, де працювали наші студенти влітку. Сюди ще потрібно віднести й значну роботу, що була виконана в гуртожитку № 1, учбових корпусах, в гаражі.

А як не згадати про наших піонервожатих, які працювали в таборах: «Юнга» Іллічівського судноремонтного заводу, Оде-

ського морського торгового порту, в «Молодій гвардії», в інттертаборі «Маяк»...

В серпні в університетських корпусах працювали випускники підготовчого відділення та абітурієнти. І те, що напередодні навчального року аудиторії були готові прийняти студентів, — значна їх заслуга.

Влітку на механіко-математичному факультеті була створена агітбригада, яку очолює студент II курсу О. Коздоба. Потрібно зауважити, що створення агітбригади затягнулося майже на місяць. А результати? Один виступ у Матроському клубі — і все. А біжці будагонів, для культурного обслуговування яких і призначена агіткультбригада, так і не дочекалася колективу культармійців на своїх будівельних майданчиках. Звичайно ж, цього не сталося б, якби факультетський штаб «Трудове літо» більш серйозно поставився до цієї важливої справи.

Відомо, що робота кожного колективу залежить від чіткої організації підготовчого періоду. Штаб «Трудове літо» юридичного факультету з перших днів своєї роботи серйозно взявся за діло. Ось результати роботи керівників штабу Л. Федчер і Л. Малюкко: на факультеті не було жодного студента, який не відробив би трудовий семестр. Значну допомогу й підтримку штаб завжди отримував від декана Ю. С. Червоного і заступника декана А. В. Федорова.

А ось штаб «Трудове літо» мехмату на початку добре орга-

нізував працю студентів. На цьому і заспокоївся і не здійснював контролю за виконанням робіт на об'єктах. Внаслідок чого деякі відправили на роботи студенти, відпрацювавши один—два тижні, все кидали і їхали додому... Звичайно, це становище було швидко виправлене, робота штабу факультету поліпшилася. Свій обсяг робіт мехматівці виконали.

У скрутному становищі опинився було факультет романогерманської філології: багато студентів пішли працювати в піонерські табори, а рознарядка на внутрішні роботи не виконувалася... Тоді на допомогу прийшли колеги з мехмату: послали в адмінгоспчастину на 80 чоловік більше, ніж подано в рознарядці для них. І таким чином допомогли факультету РГФ виконати своє завдання.

Добре потрудилися цього літа студенти Ю. Долгов, М. Ільчишин, В. Горобець (юрфак), В. Панасюк (істфак).

Підсумки роботи штабу «Трудове літо» університету й факультетів стали предметом серйозної розмови на недавньому засіданні комітету комсомолу.

Аналіз всіх як позитивних, так і негативних явищ в діяльності факультетських штабів допоможе нам краще вирішити питання організації трудового семестру.

М. МАЛЕНКО,
начальник штабу «Трудове літо» при комітеті комсомолу ОДУ.

КОМСОМОЛЬСЬКЕ ДОРУЧЕННЯ— ВРОЖАЙ

Черговий репортаж можна розпочати з питань, які, на перший погляд, не зовсім відповідають темі. А саме — зі звітів і виборів у комсомолі.

Може, скажуть, трохи загнув наш спецкор. Ти нам давай про успіхи й недоліки, про мед та дьоготь на ланах, про передовиків та ледарів... Тобто виробничу сільськогосподарську тематику висвітлюй. А про звіти й вибори — окремо.

А я хочу заперечити. Сьогодні, коли в університеті вже почалася звітно-виборна кампанія у комсомольських організаціях, дуже своєчасно нагадати, що комсомол звітуватиме не тільки про успіхи у навчанні та науковій роботі, громадському житті у стінах університету. Звітуватиме й про діяльність у всіх галузях студентського життя.

Звіти й вибори — перевірка активності, сумлінного ставлення до виконання своїх студентських обов'язків, комсомольських доручень. А одне з найважливіших доручень всіх комсомольців — допомогти трудівникам села зібрати багатий урожай третього вирішального року п'ятирічки. Тому комсомольці мають сьогодні відчувати подвійну відповідальність за таке важливе державне доручення, як урожай.

Якщо оцінити загалом те, що вже зроблено нашими студентами за період роботи на ланах Комінтернівщини та Іванівщини, то побачимо досить задовільну картину. Переважна більшість, усвідомлюючи важливість завдання,

працює дуже сумлінно. Широко розгорнулось змагання у групах, бригадах, на курсах. Виклик на соцзмагання істориків прийняли майже всі.

У минулому репортажі ми розповідали про справи й хіміків та істориків, про те, як вони організували змагання, забезпечили його гласність. І от сьогодні можна підбити вже деякі підсумки, зробити попередній аналіз. Змагання дало дуже позитивні наслідки. Можна проілюструвати ці слова розмовою з керівниками колгоспу ім. XX з'їзду КПРС.

На питання, які враження від роботи студентів, секретар парткому відповів:

— Найкращі. Я ще такого не пам'ятаю. Хлопці й дівчата самі собі намічають рубіж, з повною віддачею працюють, прагнуть довести, що й самі високі ім під силу. Ім самим цікаво: скільки можна зібрати винограду за робочий день. І щодня ростуть показники. Є такі, що збирають удвоє більше тонн — при нормі 200 кг.

Так, є такі. Наприклад, першокурсниця Любов Калбаш та Галя Кукко перевершили рубіж у 1000 кг. Та чи вони одні?...

Коли заходить мова про тих, хто працює у колгоспі «Перемога Жовтня» Комінтернівського району, багато хто одразу закидає:

— Так як ім платять!
Що ж, у колгоспі добре користуються важієм матеріальної зацікавленості. Система оплати виправдовує себе, бо кожен знає, що перевиконання норм одразу буде заохочено. Але не тільки «довгий карбованець» рухає студентами другого курсу мехмату, які працюють у Кубанді. Ні. Перш за все, сумлінність, висока свідомість, уміння.

Закінчення на 3-й стор.

БЛИСКАВКА

29 вересня студенти першого курсу геолого-географічного факультету Куцев і Рябонько збрали і погрузили 1225 кілограмів винограду. Рекорд університету — 1117 кілограмів — перевершено! Молодці, хлопці!

М. САВЧЕНКО,
доцент.

НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ

Ця наукова конференція, яка нещодавно відбулася в нашому вузі, була присвячена 50-річчю Вересневого антифашистського повстання 1923 року в Болгарії. Конференція була організована Одеським відділенням Товариства радянсько-болгарської дружби.

Форум науковців відкрив проєктор по науковій роботі професор В. В. Фашенко.

У 1971 році в полі зору науковців були питання історичних та літературних зв'язків, в 1972-му широко відзначалось 90-

річчя з дня народження Георгія Димитрова.

У нашому університеті працюють чотири кавалери ордена Кирила та Мефодія; учені опублікували ряд монографій і статей про Болгарію, про багатовікову дружбу наших народів.

З доповіддю «Велика Жовтнева соціалістична революція та міжнародний революційний рух робітничого класу» виступив доктор історичних наук, завідувач кафедри нової та новітньої історії М. Д. Дихан.

«Вересневе антифашистське повстання 1923 року» — такою була тема доповіді консула Народної Республіки Болгарії в Одесі Бориса Мілева. Учасники конференції прослухали її з великим інтересом.

Про радянсько-болгарську дружбу присутнім розповідав професор кафедри історії партії інституту інженерів морського флоту І. В. Ганевич.

З особливою увагою всі слухали виступ учасника революційних подій в Болгарії в 20-і роки чле-

на БКП з 1922 р. та КПРС — з 1926 р. Пенчо Стойлова Мітева.

На цьому робота пленарного засідання була закінчена.

На секційному засіданні були заслухані доповіді доцента нашого вузу Б. О. Шайкевича «Вересневе повстання в болгарській художній літературі», доцента Одеського технологічного інституту холодної промисловості О. О. Большого «Рух солідарності трудящих СРСР з революційною боротьбою робітничого класу Болгарії» та інші доповіді.

На закінчення учасники конференції дивилися документальний фільм «Герої Вересня».

ІСТФАК

У доповіді секретаря партбюро т. П. А. Некрасова був даний глибокий аналіз роботи партбюро за звітний період.

В січні 1973 р. на університетських партійних зборах з питань про роботу парторганізації історичного факультету було висловлено ряд критичних зауважень, зокрема відмічені істотні утунчення в галузі методології. У рішеннях парткому і партійних зборів університету накреслені шляхи усунення недоліків. Ці рішення стали фактором рішучої перебудови роботи парторганізації історичного факультету.

Посилення ідеологічної роботи і підвищення якості навчання — ось ті корінні питання, про які йшла велика розмова на звітно-виборних зборах. Збори проходили в атмосфері підвищеної активності й діловитості комуністів, критичні й самокритичні були піддані недоліки в роботі партійного бюро, вносились ділові, корисні пропозиції. Виступаючи в дебатах, комуніст В. П. Ващенко, зав. кафедрою історії УРСР, розповів, яку роботу по ліквідації недоліків провела кафедра й її партійна група, вніс істотні пропозиції щодо покращання науково-дослідної, учбової і виховної роботи, а також роботи громадських організацій на факультеті. Парторг II курсу В. М. Онищук підкреслив необхідність проведення семінарів з парторганами курсів по обміну досвідом їх роботи. Тов. Т. Є. Самборська звернула увагу на необхідність зміцнення учбової дисципліни серед студентів і подальшого підвищення культурно-масової роботи з ними. Декан факультету комуніст З. В. Першина у своєму виступі зупинилась на ряді актуальних проблем, поставлених перед колективом факультету в галузі спеціалізації, суспільно-політичної практики і учбово-дослідної роботи. Підводячи підсумки виконання соціалістичних зобов'язань, взятих на третій, вирішальний рік дев'ятої п'ятирічки, т. Першина орієнтувала комуністів на нові форми зобов'язання — зустрічні плани на четвертий рік п'ятирічки, які вже висувуються рядом промислових й сільськогосподарських підприємств. Виступив на зборах також комуніст П. І. Воробей.

Збори прийняли розгорнуте рішення з урахуванням критичних зауважень комуністів. Комуністи одностайно вибрали новий склад партбюро, секретарем партбюро історичного факультету знов обрано П. А. Некрасова.

ГЕОФАК

Відбулися звітно-виборні партійні збори на геолого-географічному факультеті. З доповіддю виступила секретар партбюро Ю. Амброс.

Геолого-географічний факультет на сьогоднішній день є крупним учбово-науковим відділом університету, підкреслила доповідь. Новий навчальний рік в його стінах розпочало близько 1000 студентів, контингент денного відділення виріс до 570 чоловік. На факультеті працюють дві проблемні лабораторії, науково-дослідне судно «Одеський університет», ряд кабінетів та учбових лабораторій. Всі кафедри уклали договори з господарчими організаціями на виконання дослідницьких робіт на загальну суму 249 тис. крб. Факультет підтримує тісні зв'язки з рядом науково-дослідних інститутів Академії наук СРСР, УРСР, Молдавії та Грузії, географічним й геологічним факультетами МДУ.

Налагоджуються наукові зв'язки з Болгарією в галузі розробки заходів по боротьбі зі зсувами. Триває обмін студентами по лінії ознайомчо-ви-

робничої практики з Сегедьським університетом в Угорщині.

В жовтні 1972 року парторганізація прийняла рішення, спрямоване на поліпшення підготовки молодих спеціалістів шляхом стимулювання повсякденного навчання, участі в науковій роботі і залучення до багатогранної громадсько-політичної діяльності. 1972/73 учбовий рік студенти факультету закінчили з непоганими показниками: успішність на стаціонарі у географів виросла до 87 процентів, у геологів — до 94 процентів, у заочників — до 92,7 процента, на вечірньому відділенні — до 81,3 процента. Підвищенню успішності сприяло поліпшення роботи кафедр методичної ради факультету, агітаторів груп, комсомольської і профсоюзної організації. Добрі наслідки дало і проведення поточних атестацій у період між сесіями.

Участь студентів у науковій роботі кафедри також позитивно вплинула на підвищення

успішності — студенти мали змогу в польових умовах закріпити знання, одержані на лекціях. Відмінниками навчання є комуністи В. Дадікіна, В. Кадурін, на «відмінно» й «добре» вчатьс я тт. Нечипорук, Шевченко, Ніколюк, Штирляев.

Проте не все ще зроблено для поліпшення учбового процесу. Все ще велика кількість пропусків лекцій студентами, до цього часу немає плану занять для першого курсу географів. Недостатня увага приділяється студентам п'ятих курсів, для них не організовані консультації з фундаментальних наук у період написання дипломних робіт й підготовки до державних екзаменів.

Виступаючи в дебатах, комсорг факультету В. Кадурін відзначив, що в діяльності комсомольської організації є ще ряд серйозних недоліків, зокрема, в роботі побутового сектора і студради гуртожитку. На це також указала в своєму виступі комуніст Є. Повітчана.

У доповіді й у виступах комуністи торкнулися проблеми подальшого підвищення кваліфікації викладацького складу, роботи аспірантів. Особливо гостро ставилося питання про розробку комплексних наукових проблем, до рішення яких були залучені всі кафедри факультету. Першою у цьому напрямку вже є робота над створенням атласу сільського господарства Одеської області (керівник професор І. Ф. Мукомель). Зараз на факультеті розробляються 33 держбюджетних і 28 госдоговірних тем.

Успішна наукова робота неможлива без оволодіння марксистсько-ленінською методологією. В цьому відношенні велику користь приносить участь викладачів і наукових співробітників у методологічних семінарах з філософських питань географії й геології.

Комуністи обрали новий склад партійного бюро геолого-географічного факультету. Секретарем знову обрано Ю. Амброс.

ЮРФАК

Характерною особливістю звітно-виборних зборів на юридичному факультеті слід вважати принципову й ділову критику роботи деканату, партійного бюро, кафедр з питань підбору та розстановки кадрів. Правильно оцінюючи велику позитивну роботу, проведено парторганізацією і деканатом в цілому, комуністи стурбовано говорили про стан справ на вечірньому відділенні. Вперше на юрфаці неприпустимо низький процент успішності на вечірньому відділенні — 51,3. І справедливо відмітили в своїх виступах комуністи О. Лобунець, Г. Петухов, Ю. Червоний, М. Сельчанінов та інші, що цей процент говорить про серйозні недоліки в роботі деканату, партійного бюро і всіх ланок факультету. Такий результат серйозно знизив загальноуніверситетські показники. Комуністи, розкриваючи причини

недоліків у роботі вечірнього відділення, звертали особливу увагу на плінність технічного персоналу в деканаті, запущеність, в зв'язку з цим, обліку, відсутність належного постійного зв'язку з керівництвом підприємств й установ по місцю роботи студентів, зниження вимогливості з боку окремих викладачів і спад активності студентських колективів курсів вечірнього відділення. Комуністи — студент В. Шалит, партгрупорги III курсу Ю. Красавіні і II курсу Г. Цибулевський та інші, говорячи про позитивні справи парторганізації, особливо підкресливали і значення ГПП і УДР у вихованні студентів денного відділення. Вони говорили також про активну роль комуністів у цих заходах, про необхідність провести їх на високому рівні партійної вимогливості. Відмічаючи в ці-

лому позитивні результати в роботі НСТ факультету, комуніст В. Стратулат говорив і про серйозні недоліки в роботі окремих комуністів й комсомольців. Активне обговорення всіх проблем життя партійної організації факультету дозволило партійним зборам прийняти програму дій для нового складу партійного бюро.

Рішення партійних зборів, констатуючи в цілому позитивну роботу партбюро, націлює новообраний його склад на вирішення корінних проблем життя комуністів факультету, на підвищення активності комуністів й комсомольців і їх авангардної ролі на факультеті, особливої відповідальності й турботи за доручену роботу, посилення виховної роботи, підвищення учбової й трудової дисципліни, посилення вимогливості до порушників учбового процесу, втілення громадсько-політичної

практики, учбово-дослідної роботи, на підвищення ролі атеїстичної.

У своїх виступах секретар парткому університету Л. Х. Калуст'ян і секретар Центрального райкому Н. М. Панасюк відзначили атмосферу діловитості й критичності в оцінці роботи партбюро за звітний період й висловили упевненість, що комуністи юридичного факультету були і будуть у числі передових колективів університету і з поставленими перед ними завданнями справляться. Немає сумніву, що партійна організація і весь колектив факультету, керуючись рішенням квітневого Пленуму ЦК КПУ, будуть, як і завжди, в авангарді виконання комуністами університету рішень XXIV з'їзду КПРС.

Новообране бюро провело своє перше засідання. Секретарем партбюро юрфаку обрано доцента І. В. Михайлова.

ХІМФАК

На хімічному факультеті відбулися звітно-виборні партійні збори. У звітній доповіді партбюро відзначалось, що парторганізація факультету домоглася значних успіхів у постановці внутріпартійної й політико-виховної роботи, в організації учбової й наукової роботи факультету.

Були відмічені також недоліки,

які полягали, зокрема, в недостатньо чіткій роботі деяких методологічних семінарів, у відставанні процесу впровадження результатів розроблених наукових тем та ін.

В дебатах виступили комуністи О. В. Богатський, Н. Л. Оленович, Ф. В. Макоордей, В. В. Мос-

каленко, А. Н. Чеботарьов та інші.

Виступаючи підкресливали необхідність підвищення вимогливості й рівня роботи факультету. Досягнути рівнем не можна задовольнятися.

Особливу увагу було приділе-

но питанням ГПП студентів, УДР, удосконаленню процесу впровадження у виробництво результатів наукових робіт.

Обрано новий склад партбюро хімфаку. Секретарем обрано А. А. Колесника.

У ПАРТКОМІ ОДУ

НОВИЙ УЧБОВИЙ РІК

у системі партійної освіти розпочався з 1 жовтня. Напередодні на черговому засіданні партійного комітету університету слухалося питання про готовність до нового учбового року. З інформацією з цього питання виступив член парткому В. Світличний. Партком відзначив, що парторганізація університету провела значну підготовчу роботу і своєчасно завершила комп-

лектування мережі партосвіти. В новому учбовому році почнуть працювати 20 методологічних, 18 теоретичних семінарів і 19 груп середньої ланки з загальним охопленням 1.496 чоловік. Серед них — 591 комуніст.

На засіданнях партбюро затверджено 69 керівників, консультантів та пропагандистів. У вересні для них при парткомі проведена нарада-інструктаж, на якій були обговорені основні питання, пов'язані

з організацією і підготовкою до нового навчального року й завданнями пропагандистських кадрів.

На засіданні доповідь та виступаючи відзначили, що не всюди у парторганізаціях уточнені списки слухачів і затверджені на засіданнях партбюро тематика й плани роботи методологічних та теоретичних семінарів.

Накреслені шляхи усунення з тим, щоб заняття у мережі партосвіти проходили на високому

ідейному й організаційному рівні.

ВІДАЧА МАЄ БУТИ БІЛЬШОЮ

Декан юридичного факультету доцент Ю. С. Червоний і голова комісії парткому Ф. П. Смагленко доповіли з питання «Про виконання рішення загальноуніверситетських партійних зборів від 21 березня 1973 року «Про підготовку кадрів на вечірньому та заочному відділеннях і задачі парторганізації університету» юридичним факультетом». Було відзначено, що партійна організація, декант і кафедри факультету при-

діляють вечірньому відділенню значну увагу, зроблено чимало по поліпшенню учбового процесу. Робота вечірнього відділення стала більш організованою, поліпшилося ведення учбової документації. Вечірнє відділення забезпечено кваліфікованими викладачами в такій же мірі, як і денне. Всі професори і доценти працюють зі студентами вечірнього відділення.

Проте, було зазначено, що віддача від усієї цієї значної роботи явна недостатня. Успішність студентів знаходиться все ще на низькому рівні — 51 процент у минулому році.

Партбюро й деканату запропоновано активніше втілювати в життя рішення партійних зборів університету від 21 березня 1973 році, парторганізації факультету вважати першочерговим завданням поліпшення роботи вечірнього відділення, вжити всіх заходів для усунення недоліків.

На засіданні також були розглянуті питання «Про стан наочної агітації в університеті» та інші. З усіх обговорених питань прийняті рішення, спрямовані на поліпшення роботи.

КОМСОМОЛЬСЬКЕ ДОРУЧЕННЯ — ВРОЖАЙ

Закінчення. Поч. на 1-й стор.
 ня, добре організуватися дають свої наслідки. Є тут і заслуга керівників — В. А. Ефендієва, П. Д. Варбанця, Є. М. Гутнікова, які зуміли «націлити» колектив, дати заряд «бадьорості». Результат спільної дії всіх факторів — довгий список тих, хто щодня перевиковує норми. Росте і кількість «тисячників». І це на винограднику, далекому від «ідеального».

— Добре працюють студенти, така оцінку дала робота трьохкурсників мехмату бригади колгоспу «Путь Леніна» Т. О. Ткаченко. Відзначаються Мігуть, Підгорна, Юрескул, Антонюк.

Приємно було почути добрі слова про цей курс після випадків, про які ми повідомляли. І знов окремі «герої» кидать тінь на курс. Серед них — «слабосильний» Гольдман, який не може перейти рубіж 60 процентів норми. А Верхівєр зовсім «зник» з колгоспного лану. Порівняйте їхні «досягнення» з успіхами дівчат-дружоксниць у Кубанці і першокурсників-хіміків. 300 процентів!.. 60! То не на користь сильної статі...

До речі, і у Павлінці справи покращали. Перевиковують норми Валя Тараненко, Галя Тюріна. Свідомо ставляться до роботи Віра Юргілевич, Галина Русова, Валентина Паскарь, Наталка Мельник, Тетяна Грабовецька, Олена Чабан.

А от у геологів-першокурсників справи ще не виправились. І винні в тому не тільки, вірніше, не стільки студенти, скільки керівники. Цікаво навести думку обліковця колгоспу, яка працює зі студентами:

— Командировочні слід сплачувати не керівникам, а студентіві комуністу Анатолію Несвату. Він — справжній керівник. Очевидно, так. Бо знайти ке-

рівників на ланах ніколи не можна.

Може, тому є нарікання від керівництва колгоспу на роботу студентів. І дуже серйозні — з боку студентів: на харчування, недостатність найнеобхіднішого (наприклад, ложок. Ідуть у три зміни). Не вистачає і транспорту, щоб вивезти зібраний виноград. Трапляється, що група, простоює півдня. А де ж керівники? Кому, як не їм, вирішити всі питання з керівництвом колгоспу, організувати побут і роботу студентів?

Геологи бажають і можуть працювати відмінно. Нам назвали багато імен хлопців і дівчат, які у важких умовах працюють з повною віддачею. Це Володимир Захваткін, Валерій Городецький, дві Марії — Кретьович та Кучеренко, Вячеслав Елманов, Тетяна Депутатова, Володимир Нікулін, Людмила Жирнова та Олександр Чепишко. «Комбайнами», жартуючи, називають двох Заслів — Рябокока та Куцева. Вони відмінно допомагали на сівбі, так само працюють на винограднику.

На Дошці пошани сьогодні ми бачимо біологів третього та четвертого курсів. Вони заслужили цю високу честь. Наведемо замітку у райгазеті Іванівського району «Степові зорі».

НАШІ ШЕФИ

«В тому, що в колгоспі імені Димитрова зібрано чимало тонн винограду, значна заслуга наших шефів — студентів IV курсу біологічного факультету Одеського держуніверситету імені І. І. Мечникова. На сьогодні ми вже заготовлено та відправлено на приймальний пункт понад 25 тонн винограду. Завдяки цьому господарство здало державі більш як 80 процентів запланованої продукції».

А студентки Женя Куперкіна, Ліда Каменникова, Рая Рагуліна, Ганна Пазич та Віра Кли-

менко щоденно виконують своє завдання на 110—120 процентів.

Хочеться також відзначити і викладачів цього вузу Діну Степанівну Черевкову та Леоніда Павловича Олійника, які вміло спрямували енергію студентів на виконання поставлених завдань по завершенню збирання пізніх культур.

Є. ПЛАТОНОВ, голова колгоспу.

Відзначимо, що це думка голови колгоспу, який добре ознайомлений зі станом справ у господарстві.

Про всіх не можна розповісти. Перелік імен зайняв би багато місця. Назвемо тільки деяких. Це біологи другого курсу В. Романюк, Л. Коба, Є. Кирпат, С. Перевалова, О. Кудлай, четвертокурсники факультету РГФ: О. Корсаков, В. Мазур, Т. Макогон, Л. Павличенко, О. Проскуріна, М. Виноградова, Т. Мартіросова, Л. Фетісова, А. Завгородня, В. Орел, М. Стрекалов, В. Красенко та інші.

Незабаром сільгоспроботи завершаться. І знову — за навчання, знову сучасні студентські турботи. Сьогодні ж нам треба з честю завершити сільгоспроботи на «відмінно», виконати комсомольське доручення: допомогти зібрати багатий «урожай-73».

Наш спецкор.

Комінтернівський — Іванівський райони.

До відома студкорів: замітки про роботу на колгоспних ланах треба здати не пізніше понеділка, 8 жовтня.

«Ми теж хочемо допомогти трудівникам села Одещини у збиранні багатого врожаю вирішального року п'ятирічки радянського народу», — так сказали представники студентів-іноземців, які навчаються в університеті.

І от автобус мчить шляхом на Комінтерново. Велика, багатозаїка сім'я заповнила салон. Все цікавить молодих людей, все хвилює.

Михайло Олександрович, — що з'явилася можливість прийняти студентів-іноземців у нас в районі. Особисті контакти сприятимуть розвиткові дружби між країнами, зміцненню миру на планеті. Про це наголошується у Програмі миру, яка втілюється нині радянським народом в життя.

Ми зробимо все можливе, щоб якомога повніше показати життя трудівників села, ознайомитися

ТРУДОВИЙ ДЕСАНТ

У Комінтернівському на них з колгоспами й радгоспами. І вже чекали. Великий сад колгоспу імені XX з'їзду КПРС повні яблуком, слив. Він став місцем роботи студентів-іноземців. Коротке пояснення — і вже всі на місцях.

«Погода наче по заказу», — шуткують хлопці й дівчата. І справді, протягом всіх днів вона була чудовою. Наші друзі з різних країн багато чого взнали для себе цікавого, познайомилися з життям трудівників села.

...В кабінеті голови райвиконкому Комінтернівської райради депутатів трудящих М. О. Загороднюка представники земляцтва та делегації слухають розповідь про район, про успіхи його трудівників, про структуру управління, головні напрямки розвитку.

— Ми дуже раді, — говорить

з колгоспами й радгоспами. І вже чекали. Великий сад колгоспу імені XX з'їзду КПРС повні яблуком, слив. Він став місцем роботи студентів-іноземців. Коротке пояснення — і вже всі на місцях.

На прийомі кожен розповів про свою країну, про себе. От слова Ван Ван Тьї з ДРВ:

—Я сам із села. Тому поїздки у колгосп завжди радують душу і серце. Вперше за багато років селяни моєї країни спокійно працюють під мирним небом. Мої односельчани збирають за раз цитрусові, ананаси, готують-ся жниувати другий урожай рису.

Зрозуміло у нас ще немає таких великих і розвинених господарств, які є у Радянському Союзі. Але з допомогою наших вірних друзів — радянського народу, братніх соціалістичних країн з кожним роком на наших ланах все більше техніки, зростає.

Закінчення на 4-й стор.

На фото О. ЛЕВІТА: на виноградних плантаціях — хіміки. Більше 1.000 кг винограду збирають за день Любов КАБЛАШ та Галина КУККО.

ВЕРЕСНЕВІ БУДНІ

Якщо запитати когось з нас, який сьогодні день, то відповідь отримаєш не відразу. Тут, в колгоспі, час лічиться не календарем, а виконанням або невиконанням норми. Але, як би там не було, а вже кінчається третій тиждень від того дня, коли нам сказали: «Ну ось, друзі, тут ви будете працювати». І ми працюємо. Ми — це третій російський філологічного. Як справи у нас?...

...**День перший.** Приїхали! Приїхали!.. В долині — величезне веселе село. Це і є наш «полігон». Дуже привітно зустріли нас жителі села, правління колгоспу. Завтра — на роботу.

...**День другий.** Всі плачуть. Сьогодні працюємо на цибулі. Тепер ми дуже смачно пахнемо салатом із цибулі і помідор (поруч помідорне поле). А в перерві наше поле перетворилося на концертний зал. Приїхала агіткультбригада Одеського обкому комсомолу. Хлопці й дівчата із політехнічного — Олена Плешкова, Оля Гладішко, Славко Курушин, Сашко Рожко, Ігор Оленін, Володя Кравченко принесли багато радості й студентам, й колгоспникам. Задумали пісні навівали мрії...

...**День восьмий.** Виноград! Нас лякали, що буде важко, але нам сподобалося. Були навіть люди, які перевиконали норму. Це наші нові товаришки Лариса Ерьоміна й Наталка Козлова.

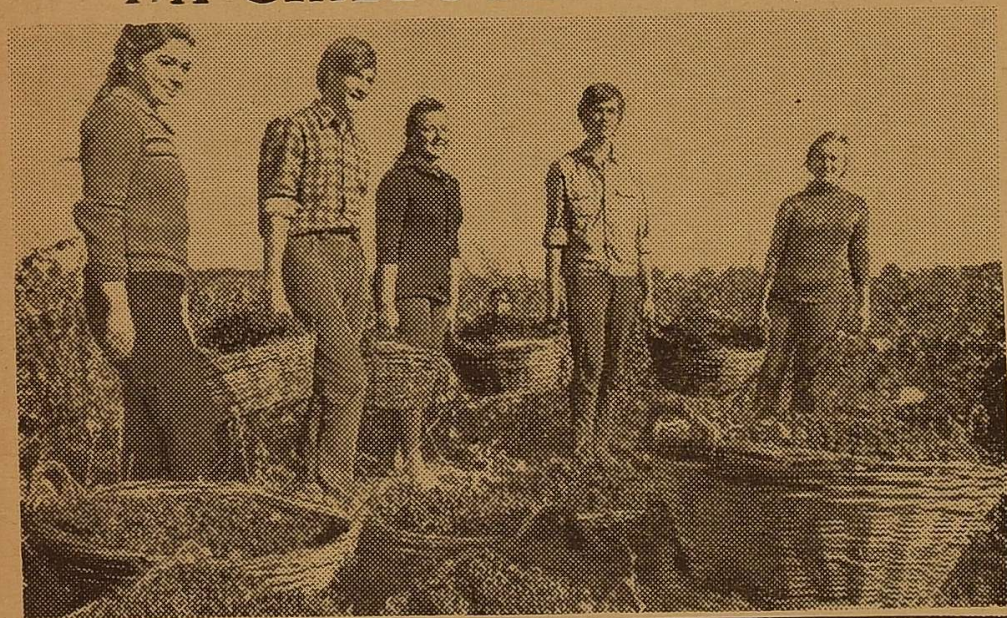
...**День одинадцятий** ми вважаємо «чорним» днем у нашому колгоспному житті. Був дощ, і ми відмовилися, так-так, відмовилися йти на поле. А дощик-то був невеликий! Та нам дуже хотілося, щоб і болю було по коліна, й холодно, й взагалі... Словом, хотіли виправдатися. Потім було дуже соромно перед керівником, викладачем Анатолієм Миколайовичем Яценком, перед колгоспниками, але спочатку ми вийшли на мороз. Ох, як потім було соромно!

...**День дванадцятий.** А сьогодні нас не можна було вигнати з поля. Працювали після вчорашньої провни на совість. А найкраще Люда Волканова, Олена Марценюк, Валя Бондаренко, Оля Литвинова.

Ми працюємо. Половина місяця — як не була. Попереду виноград, помідори, морква. Попереду невда... ні, нехай будуть тільки успіхи! Ми бажаємо собі тільки успіхів.

О. КОЛЬЦОВА.
 Червонознам'янка, по телефону.

СТОП-КАДР „ЗНК“ НА СІЛЬГОСПРОБОТАХ

МАЙСТЕРНІСТЬ ПЕДАГОГА, НАТХНЕННЯ НАУКОВЦЯ

Борису Олександровичу Шайкевичу виповнилося 60 років, і одночасно він відзначив 35 років педагогічної діяльності.

Закінчивши у 1935 році Одеський пединститут, він працює в медичному інституті, а з 1938 року й до цього часу трудиться в нашому університеті. Спочатку асистентом, потім старшим викладачем.

У 1942 році Б. О. Шайкевич захищає дисертацію на ступінь кандидата філологічних наук, а в 1945 році йому присвоєно звання доцента. Читав курси зарубіжної і новітньої літератури, спецкурси з історії західноєвропейського театру, творчості Шекспіра й творчості Ібсена. Понад десять років Борис Олександрович був беззмінним завідуючим кафедрою зарубіжної літератури.

Зараз доцент Шайкевич веде загальні курси з зарубіжної та новітньої літератури, а також спецкурс з історії болгарської літератури.

Вперше в університеті, на філологічному факультеті, прочитав студентам лекції з мистецтва Західної Європи. З його ініціативи також було створено кабінет мистецтвознавства.

Назавжди запам'яталася багатьом випусникам практика з мистецтвознавства в Ермітажі, яку вони проходили під керівництвом доцента Шайкевича.

Велику увагу приділяє Борис Олександрович закладенню глибоких й міцних знань. Лекції читає на високому рівні, цікаво й дохідливо викладає матеріал. Він віддає всі сили й величезний педагогічний досвід вихованню нашої молоді. Серед його вихованців — завідуюча кафедрою зарубіжної літератури доцент М. П. Мудесіті, доцент М. Г. Соколянський, старший викладач В. Г. Зінченко, кандидат наук Л. В. Нікуліна.

За 35 років педагогічної роботи зроблено чимало. Та і сьогодні Борис Олександрович не зупинився на досягнутому. Наполегливо і плідно працює над темою «Затвердження розвитку реалізму в болгарській літературі й образотворчому мистецтві

кінця XIX — початку XX століття». Чимало енергії віддає доцент Шайкевич і громадській діяльності. Бере постійну участь у роботі секції вчителів, виступає з лекціями з мистецтвознавства. Щороку виїжджає в колгосп району, на підприємства й виробництва.

— Борис Олександрович чуйний колега й старший товариш, — говорять всі, хто знає доцента Шайкевича або ж мав можливість з ним познайомитися. — Він допомагає доброю порадою, ділиться всім новим. Його лекції користуються великою популярністю серед вчителів і студентів.

Виключна сумлінність Бориса Олександровича, енергійність, глибина знань, велика педагогічна майстерність — чудовий приклад для його колег і вихованців.

Колектив кафедри зарубіжної літератури, колеги по університеті й громадськість, щиро вітають Бориса Олександровича із ювілеєм, від усієї душі бажають доброго здоров'я, особистого щастя і подальших успіхів у його почесній і благородній праці педагога-науковця.

ТРУДОВИЙ ДЕСАНТ

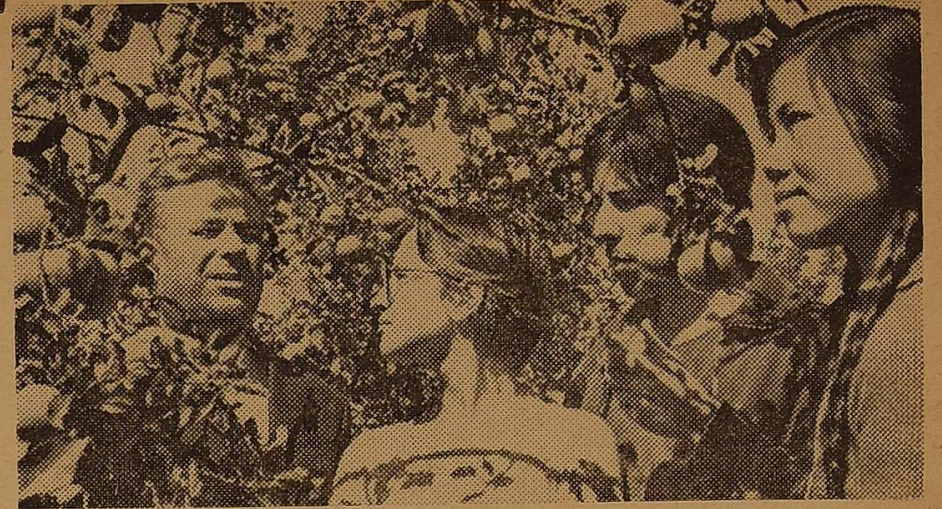
Закінчення. Поч. на 3-й стор.
стає продуктивність праці, розви-
вається народне господарство.

Щодня від деканата по роботі з
іноземними студентами відходить
автобус. І щодня він був пере-

повнений.

— Я сам жив у селі, добре
знаю сільське життя. Фізичний
труд то для мене насолода, —
розповідає Маріан Слосичак,
хлопець із ЧССР.

— Особливо приємне почуття
значної солідарності, яке ви-
никло у процесі нашої роботи.
Ніхто не говорив про оплату
праці. Бо такі розмови тільки б
образили. Всіх нас єднано ба-

жання взяти участь у втіленні в
життя величезних планів дев'ятої
п'ятирічки радянських друзів.
Об'єднувала нас російська мо-
ва, мова дружби й миру.

Захоплено ділиться Маріан
своїми враженнями:

— Особливо приємно мене
вразила заможність селян, їх
доброзичливість, високий рівень
механізації господарства.

Хотілося б частіше їздити у
село, ближче знайомитися з

людьми. Це сприяє в цілому
зміцненню дружби між нашими
братніми народами.

Всі, з ким довелося поговори-
ти, після поїздок одностайні
в оцінці «трудового десанту».
«Корисно. Цікаво. Сприяє друж-
бі». Така загальна думка.

К. СЕРГЕЄВ.

На фото О. ЛЕВІТА: після
прийому у голови райвипконкому;
голова колгоспу М. А. Тома-
шевський показує садок.

Хуторок поезії

Вокруг меня украинская осень.
Дубки и клены, кукуруза, озимь.
Объемны облака — бери и трогай.
Иду один проселочной дорогой.
Спешу в деревню, солнце обгоняю—
Оно за мной все ближе к небокраю.
Увлек меня античный шум и
шорох
Листвы, где сплошь закат зардеет
скоро.
Как жрец-язычник, наслаждаюсь

ПОКЛОН ЗЕМЛЕ

Смиряются мои земные боли.
А радости становятся все ярче,
Открыв природе свой заветный
ларчик.
Принял я, словно к матери, с
поклоном
К столам янтарным и покатым
склонам,
И к черде у сонного оврага,
И к ветровому, крепкому, как брага.
Останется зеленой только озимь,
Но я хочу продлить хотя бы
осень,
И взять с собою в хлопоты-тревоги
Бессмертники—попучки в дороге.
О. ДОРОХИН.

ЛЕКЦІЇ ДЛЯ СТУДЕНТІВ

«Розклади лекцій, котрі прочитають вчені ОДУ для підвищення загального розвитку і розширення світогляду студентів». Такі об'яви нещодавно з'явилися на факультетських дошках оголошень.

Що ж це за лекції? Запитайте старшокурсників — вони вже добре з ними знайомі. В минулому учбовому році ці лекції користувалися у них величезною популярністю, аудиторії завжди були переповнені.

Ці лекції продовжуватимуться й в цьому навчальному році. Нижче ми друкуюмо розклад таких лекцій на жовтень.

БІОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ: 6 жовтня о 13.40—15.00, аудиторія 27. «Сучасні досягнення хімії полімерних сполук і використання їх в народному господарстві». Читає доцент В. А. Вільшанський.

ГЕОЛОГО - ГЕОГРАФІЧНИЙ: 8 жовтня о 13.40—15.00, аудиторія 110. «Політика мирного співіснування в дії» (підсумки візитів Л. І. Брежнєва в ФРГ та США — травень—червень 1973 рік). Читає доцент Р. А. Личковський.

ІСТОРИЧНИЙ: 13 жовтня о 13.40—15.00, аудиторія 14. «Братерська єдність радянської ба-

гатонаціональної літератури». Читає професор І. М. Дузь.

МЕХАНІКО - МАТЕМАТИЧНИЙ: 16 жовтня о 13.40—15.00, Ваз. «Генетика і спадковість». Читає доцент О. Н. Рядченко.

ФАКУЛЬТЕТ РГФ: 20 жовтня о 13.40—15.00, актовий зал. «Проблеми сучасної астрофізики». Читає професор В. П. Цесевич.

ФІЗИЧНИЙ: 22 жовтня о 13.40—15.00, велика фізична аудиторія. «Архітектурні шедеври сучасності» (про творчість Карбюзє, О. Німаєра, Ф. Райта). Читає молодший науковий співробітник кафедри філософії В. В. Лунін.

ФІЛОЛОГІЧНИЙ: українське відділення — 22 жовтня; російське відділення — 23 жовтня о 13.40—15.00, Ваз. «Психологія і мистецтво». Читає професор Д. Г. Елькін.

ХІМІЧНИЙ: 24 жовтня о 13.40—15.00, велика хімічна аудиторія. «Економічна інтеграція і перспективи її розвитку». (підсумки роботи РЕВ). Читає доцент Д. А. Рибачок.

ЮРИДИЧНИЙ: 29 жовтня о 13.40—15.00, велика хімічна аудиторія. «Чи можливо керувати погодою?» Читає професор В. О. Федосєєв.

ТИ І АВТОМОБІЛЬ

У жовтні в нашому місті проведиметься місячник безпеки руху. Про те, яка увага приділяється цій справі у нашому вузі, й розповідається в даній кореспонденції.

Минуло чотири роки, як на біологічному факультеті створена група автодружинників.

Були прочитані доповіді, проведені бесіди, зі студентами І і ІІ курсів, заочниками про заходи обережності й правила поведінки пішоходів на вулицях міста.

Зростання руху транспорту в містах нашої країни створює на деяких ділянках шляхів небезпечну ситуацію, при якій знання правил безпеки особливо важливе для пішоходів. Для ознайомлення студентів з правилами безпеки руху пішоходів на факультеті демонструвались тематичні кінофільми, плакати, з

повідями виступали працівники автоінспекції міста, розповсюджувались спеціальні брошури. Такий засіб роботи із студентами, особливо, першого курсу, чимало сприяє попередженню дорожніх випадків, які, як показує статистика, часто припадають на студентський склад.

Бажано, щоб і на інших факультетах були організовані групи автодружинників, які могли б проводити роботу із студентами, ознайомлюючи їх з правилами переходів вулиць, дорожніми знаками. Це дало б можливість уникнути нещасних випадків на вулицях міста.

С. УШАРОВИЧ,
голова Ради автодружини
штабу ДНД Центрального району.

Про фантастику багато говорять. Фантастика посідає значне місце в літературі, кінематографії. Про фантастику багато сперечаються.

Нещодавно в кінотеатрах міста демонструвався художній фільм «Солярис» — екранізація однойменного фантастичного роману Станіслава Лема. Він привернув велику увагу критиків й глядачів.

Суперечки, дискусії, що виникли під час перегляду цього фільму, тривають...

„СОЛЯРИС“. ЗА І ПРОТИ

На екрані, мов з далекого туману, проступали ландшафти стародавньої Фландрії, схоплені пензлем Пітера Брейгеля, звучала музика Баха, і крізь її задумливий сум й тепло проступали звуки Землі — гавкіт собак, шум ярмарку, тужне голосіння дзвонів... На екрані відбувалося чудо: загадкова істота Харі, послана космосом, ставала Людиною. Це, мабуть, наймудріший, найлюдяніший епізод у фільмі Андрія Тарковського. Харі — дитя Соляриса, жінка не з плоти й крові, а з «нейтріно», — вдивляючись в брейгелівське полотно, згадувала своє земне життя.

І раптом тишу залу порушили нарочито грубі голоси, загуркотіли стільці, довжелезні постаті закрили екран — група юнаків років 18—20-ти, одягнених в елегантні куртки й широченні джинси, незалежно направилася до виходу, демонструючи свою невдоволеність фільмом.

Я, признатися, не знайшла пояснення поведінки цих хлопців. Не тому, що вкрай обурена їх грубістю й елементарною невихованістю, а тому, що не можу зрозуміти, чому вони не прийняли «Солярис», такий і філософський—мудрий, поетичний і сучасний фільм.

А втім... Ви не замислювалися над тим, чому у деяких молодих одеситів «толчок» сьогодні користується більшою популярністю, ніж, припустимо, виставка картин з колекції А. Хаммера, чому в касах філармонії білети на вечори камерної музики дають як непотрібний «довісок» в нагрузку до білетів на концерти бітгруп; чому молодь схилилася перед, скажімо, Мухамедом Алі і мало що знає про Давида Альфаро Сікейроса, чому під час демонстрації того ж «Соляриса» сидок праворуч на протязі всього фільму хвилювало одне лиш питання — з якого матеріалу пошиті брюки у головного героя... Що це? Обмеженість? Пробіли виховання? Чи яка-небудь нова ультра-модна тенденція? Чим пояснити ці повторні прояви неучтв?

Я не збираюсь говорити про культуру поведінки, громадську мораль, зачіпати естетичних проблем. Моя тема — «Солярис». Але про цей фільм інакше не скажеш. Він розумний, хоча й спірний. Аудиторія постійно ділиться на дві половини: одні з захопленням аплодують фільму, інші повністю відкидають його.

Звичайно, жодний твір мистецтва не приймається беззаперечно. Але чому МОЛОДЬ йде з «Соляриса»?!

Може, вся справа в невдалій

екранізації? Так, «Солярис» Лема і фільм Тарковського важко порівняти.

Планета Солярис вкрита океаном плазми, що володає інтелектом. Багаточисленні намагання вступити з нею в контакт не принесли успіху. Помалу почали згортуватися дослідження. І на початку дії роману на науково-дослідній станції працюють всього лише три вчених — Сарторіус, Снаут, Гібарян. Прилітає четвертий — Кельвін. Перед героями з'являються «гості» — їх матеріалізовані спогади, підсвідомі бажання...

Режисер не пішов по шляху письменника. Лем ставив своїх героїв перед надзавданням — налагодити КОНТАКТ з незрозумілим, надлюдським, але високо розвинутим розумом, з чужою, але незвичайно цікаво цивілізацією. Мотив пізнання — головне в романі. Лем досліджує поведінку й людини в надлюдській ситуації і переконує нас, що людина все-таки залишається людиною.

Справжні герої фільму Тарковського не космос, не Солярис, не таємничі двійники-прішельці, а Людина та її батьківщина. Про них, про людей і Землю, що стали перед обличчям Невідомого, Тарковський розповідає з задушевністю, перетворюючи сюжет, мало схильний до лірики, в поему про людиність.

Таке прочитання роману викликає суперечки й заперечення. Але ж хіба це привід для того, щоб в знак «протесту» залишити зал? З Тарковським можна сперечатися, можна не погоджуватися, але демонстративно відвернутися від його фільму не можна. І не потрібно робити безповоротний вибір «або—або», або фільм, або роман! В мистецтві можливе й потрібне не лише повторення, але й рух уперед, творчість... До особи автора роману приєднується особа іншого художника, ще одне творче джерело. І не дивно, що в творі розкриваються нові грані! «Солярис» Тарковського — збагачений «Солярис» Лема. Адже суть твору залишилася та ж, але наскільки цікавим, збагаченим, поетичним він став!

Де ви знайдете у Лема такий опис Землі, якою вона постає перед нами у перших же кадрах стрічки?

Прозора вода бистої ріки, глибинна зелень водорості, низький туман понад вербами, рівний шум раптового дощу — все це знаходить нову ліричну наповненість, якусь щемячу пронизливість, тому що все це у фільмі

поставлено перед обличчям НЕВІДОМОСТІ, яка чекає нас серед зірок. Земля в космосі, мотиви Землі — головні теми фільму «Солярис». Це не робить фільм розтягнутим. Поетична наповненість кожного епізоду примушує нас знову відчувати всю силу, широчінь, красу світу, подивуватися маленьким чудесам, що відбуваються щоденно, подібно до першого весняного листочка чи сонячного променю, грайливо зазирнувшого в кімнату... Адже правда, ми часто забуваємо про це, перестаємо помічати? Тікати з «Солярису», в такому випадку, просто непросто.

А можливо, глядачеві не імпонують люди в фільмі, його головні герої?

Не можу погодитися. Характери в «Солярисі» неповторні й цікаві. У фільмі три точки зору, три характери, три долі вчених, закинутих у космос, для того, щоб установити контакт з Солярисом. Сарторіус (його грає артист А. Солоніцин) — представник технократичної позиції. Наука для нього — понад всякої моралі, вище совісті, жалю, сумнівів та інших емоцій. Добрий, але слабкий Снаут (артист Ю. Ярвет) впадає у відчай перед ускладненістю проблем моральних і сили звичай, які доводиться вирішувати «солярисам». Прибулий на станцію Крис Кельвін (артист Д. Ваніоніс) поставлений між цими двома людьми.

І тут Солярис надсилає герою випробування коханням, жалем і совістю. З'являється Харі — жінка Кельвіна, що покінчила самогубством. Відносини з нею повинні вирішити болісні сумніви, що бентежать душу Криса. В незвичайній ролі Наталія Бондарчук, серйозна, благородна, розумна й зворушлива. Вона просто й мудро вирішує цю складну філософську проблему фільму.

Космос — теж простір людини, і не може бути у людей інших мірок, ніж мірки земні: Харі з Соляриса така ж сама, як і Харі земна. Крис Кельвін, подолавши свої сумніви, байдужість, егоїзм, не зміг зрадити Харі космічну. Бо котись вже втратив, не зрозумів справжню Харі...

Ви пам'ятаєте фінал фільму? Острівець в океані Солярису, а на ньому — той самий оточений деревами будиночок, з якого починається фільм. Це «осцилограма» мозку, «зліпок» свідомості героя, відповідей Соляриса на ті події, що відбулися на наших очах. На всесвіт відходить маленький чимарочок Землі — душа Криса Кельвіна. Так і вирішилася проблема КОНТАКТУ: Земля коханням перемогла.

Скільки різноманітних думок, суперечок викликає фільм Тарковського? Але найцікавіше, мабуть, те, що після перегляду фільму глядач вносить з кінотеатру тепло в серці, любов до дому людства — Землі, загострене відчуття прекрасного.

І тому я не розумію тих, хто виходить на середині фільму. Прошу вас: поверніться, дивіться «Солярис», зрозумійте його глибочінь й красу!

О. МАРЦЕНЮК.